

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Hanna Wróblewska

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 9521 posła Dariusza Mateckiego z 29 kwietnia 2025 roku w sprawie miejsc pamięci o Polakach pomordowanych przez Niemców, które znajdują się na terenie Niemiec, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Ad 1.

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego realizuje swoje ustawowe obowiązki w zakresie opieki nad polskimi grobami wojennymi znajdującymi się poza granicami kraju, a także pełni rolę instytucji odpowiedzialnej za wykonywanie zapisów Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o grobach wojennych z dnia 8 grudnia 2003 r. (Dz.U. z 2005 r. nr 60, poz. 547).

Resort kultury podejmuje działania mające na celu bieżące rozpoznawanie stanu polskich miejsc pamięci na terytorium Niemiec, ze szczególnym uwzględnieniem cmentarzy, kwater i grobów wojennych, na których spoczywają obywatele polscy – ofiary II wojny światowej.

Od 2017 r., po przejęciu przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego kompetencji w zakresie grobownictwa wojennego, resort nieprzerwanie prowadzi systematyczną inwentaryzację polskich grobów i cmentarzy wojennych na terenie Niemiec oraz finansuje ich rewitalizację. Działania te obejmują zarówno aspekty konserwatorskie, jak i upamiętniające.

W ramach każdej rewitalizacji uzupełniane są nazwiska ofiar, co stanowi nie tylko element porządkowania historycznego, ale również istotny komponent polityki pamięci państwa polskiego. Na miejscu umieszczane są również tablice informacyjne zawierające ogólne informacje o danej kwaterze oraz charakterystykę spoczywających tam ofiar np. robotników przymusowych, więźniów niemieckich obozów koncentracyjnych (KL) czy tzw. dipisów (displaced persons). Tablice te pełnią istotną funkcję edukacyjną i służą popularyzacji wiedzy o losach polskich ofiar wojennych na terytorium Niemiec, a treści przedstawiane są w trzech językach: polskim, niemieckim i angielskim.

Ad 2.

Sprawa upamiętnienia w Berlinie Polaków zamordowanych przez Niemców w trakcie okupacji jest przedmiotem stałej uwagi Rządu RP, w tym również Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Tym niemniej realizacja upamiętnienia, jak i termin jej zakończenia zależy wyłącznie od działań władz niemieckich. Obecnie, w związku ze wstrzymaniem prac w Bundestagu nad projektem tzw. Domu Niemiecko-Polskiego, w Berlinie jest realizowane tymczasowe upamiętnienie. Powstaje ono dzięki inicjatywie osób wspierających w Niemczech ideę pomnika. Lokalizacją pomnika jest teren przed dawną Operą Krolla (Krolloper), naprzeciwko gmachu Bundestagu.

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie <http://bip.mkidn.gov.pl> w zakładce ochrona danych osobowych.

Ad 3.

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego nie prowadzi spraw związanych z dochodzeniem reparacji wojennych od Niemiec. Kwestia ta znajduje się w zakresie kompetencji Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Z poważaniem

z up. MINISTRA KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

SEKRETARZ STANU

Maciej Wróbel